

ชื่อหน่วยงาน หอจดกลอดโรงพยาบาลยะลา

ผู้รับผิดชอบ นางอุบลวรรณ ยะมะลี และนางนวรรณ์ ไชยมภู

ที่มาของปัญหา

การคลอดเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแต่ก็เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวด ความรู้สึกไม่สุขสบาย และความทุกข์ทรมานในการคลอดเป็นอย่างมาก (Rocci, 2007 อ้างตาม วาริรัตน์, 2552) ความเจ็บปวดในการคลอดเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ และเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลโดยมีประสาทสัมผัสและอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นความรู้สึกที่ไม่แน่นอน และเป็นอาการที่แสดงถึงความตึงเครียดของบุคคลนั้นๆ ที่แสดงออกมาโดยผู้คลอดเป็นผู้บอกเอง (Leifer, 2007 อ้างตาม วาริรัตน์, 2552)

ความเจ็บปวดในการคลอดเกิดจากการหดตัวของมดลูก นอกจากนี้การเกิดความเจ็บปวดยังเกิดจากการส่งกระแสประสาทความเจ็บปวดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการจัดการกับความเจ็บปวดจะมีหลากหลายวิธีให้เลือกใช้ แต่ก็ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำมาใช้ด้วย การนวดเป็นวิธีการหนึ่งในการบรรเทาอาการปวดครรภ์ที่จะช่วยบรรเทาปวดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับบริบทของผู้คลอดตามโรงพยาบาล การนวดเป็นวิธีที่สะดวก ง่าย ประหยัดค่าใช้จ่าย และจากการศึกษาทั้งในและต่างประเทศก็พบว่าสามารถบรรเทาความเจ็บปวดได้ดี (วาริรัตน์, 2552) การนวด เป็นการกระตุ้นใยประสาทขนาดใหญ่เป็นการใช้มือทั้งสองข้างลูบคลึง บีบ ม้วน ที่กล้ามเนื้อบริเวณกระดูกสันหลัง ไหล่ หน้าขา เนื่องจากความเจ็บปวดในระยะที่ 1 ของการคลอด เกิดจากการหดตัวของมดลูกส่วนบน การยืดขยายของมดลูกส่วนล่าง การบางตัวและการเปิดขยายของปากมดลูก กระแสประสาทนำเข้าจะร่วมไปกับประสาทซิมพาธิคความเจ็บปวดจะเดินทางผ่านจากข่ายประสาทของมดลูกไปที่ข่ายประสาทเชิงกรานผ่านข่ายประสาทท้องน้อยล่าง-กลาง-บน (inferior-middle-superior hypogastric plexus) และเข้าสู่ประสาทไขสันหลังโดยผ่านประสาทส่วนเอวที่ 1 และประสาทส่วนอกที่ 12, 11 และ 10 จากนั้นกระแสประสาทจะถูกส่งต่อไปยังสมองโดยผ่านก้านสมองไปยังฮาลามัสไปทีเปลือกสมอง (cerebral cortex) เพื่อแปลความรู้สึกเจ็บปวดต่อไป ดังนั้นการนวดเพื่อกระตุ้นใยประสาทได้มีวิธีหนึ่งในบริเวณดังกล่าวจะสามารถบรรเทาความเจ็บปวดได้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีควบคุมประตู จากกระบวนการของโครงสร้างระบบประสาทส่วนกลาง ประกอบด้วยใยประสาทการรับรู้ ทำหน้าที่ปรับสัญญาณนำเข้าระหว่างหลังประสาท 2 กลุ่มคือ พลังประสาทจากใยประสาทขนาดเล็ก และพลังประสาทจากใยประสาทขนาดใหญ่ โดยพลังจากใยประสาทขนาดเล็กจะไปเปิดประตูทำให้เกิดความเจ็บปวดเกิดขึ้น ส่วนพลังจากใยประสาทขนาดใหญ่จะไปปิดประตูที่บริเวณซีสแตนเซียล จีลาทีโนซา ทำให้กระแสความเจ็บปวดไม่สามารถเดินทางเข้าสู่ไขสันหลังไปยังสมองส่วนฮาลามัส และสมอง (Chang et al., 2002 อ้างตาม วาริรัตน์, 2552) ซึ่งการนวดบรรเทาปวดนั้นต้องใช้มือของผู้นวดในการนวดบรรเทาอาการปวด ส่งผลให้เกิดอาการเมื่อยล้าของผู้นวด ผู้จัดทำเห็นความสำคัญในการนวดบรรเทาอาการปวดครรภ์ในระยะที่ 1 ของการคลอด เพื่อให้ผู้คลอดสามารถเผชิญอาการปวดครรภ์คลอดที่เหมาะสม ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าของการคลอด ซึ่งการนวดด้วยมือนั้นอาจส่งผลต่อความเมื่อยล้าของผู้นวดดังนั้นอุปกรณ์ในการช่วยนวดจึงมีความสำคัญในการส่งเสริมให้การนวดดำเนินอย่างต่อเนื่อง ผู้จัดทำจึงได้จัดทำนวัตกรรม “ลูกอ่อนนวด” ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการนวดบรรเทาอาการปวดในระยะที่ 1 ของการคลอด

ซึ่งผลการจัดทำนวัตกรรมลูกล่อนวดครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการให้การพยาบาลเพื่อบรรเทาอาการปวดครรภ์ที่สะดวก
เพิ่มความสุขสบายให้แก่ผู้คลอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ